

Historia inscenizacji operowych Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska Specjalność Specjalność operologiczna Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki	Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 03FPLOPES.23S.04888.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Katarzyna Lisiecka	
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Lisiecka	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy z zakresu historii inscenizacji operowych w teatrze europejskim (od XVII do początku XX wieku)
C2	zapoznanie z wybranymi materiałami ikonograficznymi reprezentatywnymi dla stylów i koncepcji inscenizacyjnych teatru operowego
C3	rozwinięcie umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł (teksty literackie, traktaty dotyczące zagadnień muzycznych i wizualnych w teatrze, prace naukowe, komentarze, zabytki archeologiczne, ikonografia, nagrania spektakli itp.) oraz ich zastosowania w odniesieniu do omawianych zagadnień inscenizacyjnych w teatrze operowym
C4	przekazanie podstawowej wiedzy o metodologiach badań (szkołach badawczych) historii teatru operowego, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień wizualnych i inscenizacyjnych
C5	rozwinięcie umiejętności odnoszenia zagadnień z zakresu inscenizacji opery dawnej do sztuki współczesnej oraz umiejętności interpretowania współczesnych odwołań do modeli inscenizacyjnych w dawnym teatrze
C6	rozwinięcie umiejętności referowania cudzych poglądów, dyskusowania w grupie, wyciągania wniosków i argumentowania
C7	wypracowanie umiejętności działań interdyscyplinarnych (na przecięciu teatrologii, filologii, historii i historii sztuki, muzykologii, antropologii, itp.);
C8	wypracowanie umiejętności dostrzegania, analizowania i doceniania ciągłości określonych nurtów ideowych i tendencji estetycznych obecnych w teatrze operowym wraz ze zrozumieniem zmian zachodzących na gruncie artystycznych koncepcji inscenizacyjnych kolejnych epok

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wymienia i charakteryzuje główne koncepcje i style inscenizacyjne w dziejach europejskiego teatru operowego oraz wyjaśnia zmieniające się funkcje i znaczenia poszczególnych modeli inscenizacyjnych w historii teatru operowego	FPL_K2_W01, FPL_K2_W03, FPL_K2_W06, FPL_K2_W08	Egzamin ustny, Projekt, Raport
W2	omawia dominanty estetyczne i ideowe w inscenizacjach operowych poszczególnych epok, wskazuje i charakteryzuje najważniejszych twórców teatru operowego	FPL_K2_W01, FPL_K2_W02, FPL_K2_W03, FPL_K2_W06, FPL_K2_W08	Egzamin ustny, Projekt, Raport
Umiejętności - Student/ka:			
U1	właściwie stosuje specjalistyczną terminologię dotyczącą teatru operowego ze szczególnym uwzględnieniem założeń koncepcyjnych jego warstwy wizualnej	FPL_K2_U01, FPL_K2_U04, FPL_K2_U05, FPL_K2_U10	Egzamin ustny, Projekt, Raport
U2	używa interdyscyplinarnych metod badawczych do analizy dzieł teatru operowego	FPL_K2_U04, FPL_K2_U07	Egzamin ustny, Projekt, Raport

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	potrafi dokonać samodzielnie i w zespole badawczym analizy wskazanych materiałów ikonograficznych, porównując różne ujęcia wybranego motywu wizualnego w inscenizacjach różnych epok	FPL_K2_U04, FPL_K2_U05, FPL_K2_U09, FPL_K2_U10	Egzamin ustny, Projekt, Raport
U4	posługując się tekstem naukowym, streszcza i przedstawia jego tezy, stosując je do własnych analiz	FPL_K2_U01, FPL_K2_U04, FPL_K2_U05	Egzamin ustny, Projekt, Raport
U5	dokonuje analizy i proponuje interpretację współczesnej inscenizacji operowej odnoszącej się do rozwiązań wizualno-scenicznych osadzonych w omawianych nurtach teatralnej tradycji	FPL_K2_U05, FPL_K2_U06, FPL_K2_U07	Egzamin ustny, Projekt, Raport
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	wykazuje się odpowiedzialnością za zachowanie i rozwój kultury	FPL_K2_K04, FPL_K2_K05, FPL_K2_K06	Egzamin ustny, Projekt, Raport

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Główne tendencje inscenizacyjne w teatrze operowym różnych epok	W1, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
2.	Organizacja przestrzeni w teatrze operowym różnych epok	W1, U1, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
3.	Ideowe, estetyczne i kulturowe konteksty inscenizacji różnych epok	W2, U1, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
4.	Twórcy i odbiorcy inscenizacji operowych. Elementy życia teatralnego	W2, U1, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
5.	Struktura dzieła operowego i jej przemiany w inscenizacjach operowych różnych epok	U1, U2, U3, K1	Wykład, Konwersatorium
6.	Gatunki teatru operowego a sztuka widowiskowa	U1, U2, U3, K1	Wykład, Konwersatorium
7.	Najważniejsi twórcy teatru operowego różnych epok, ich dzieła i koncepcje inscenizacyjne	W1, W2, U4, K1	Wykład, Konwersatorium
8.	Postacie, motywy, wątki, problemy - powtarzalność, zmienność i typy nawiązań w inscenizacjach operowych różnych epok	U4, U5, K1	Wykład, Konwersatorium
9.	Współczesne inscenizacje dawnych oper i ich związki z tradycją teatralną	U1, U5, K1	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie do zajęć, - obowiązuje przygotowanie raportu z zagadnień podejmowanych na wykładzie. <p>Kryteria oceniania:</p> <p>5,0 - bardzo dobra znajomość głównych nurtów inscenizacyjnych w teatrze operowym danej epoki; merytorycznie poprawna wypowiedź przedstawiająca własną analizę danego zagadnienia; umiejętność krytycznego wykorzystania kontekstów kulturowych, społecznych, ideowych w analizie poszczególnych aspektów inscenizacji operowych; bardzo dobra znajomość wskazanej literatury naukowej (opracowań historycznych); poprawne i swobodne posługiwanie się terminologią specjalistyczną;</p> <p>4,5 - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie wiedzy szczegółowej i umiejętności analitycznych;</p> <p>4,0 - możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsza znajomość faktografii i literatury przedmiotu, słabsze umiejętności analityczne, sporadyczne błędy w stosowaniu terminologii, nieliczne błędy stylistyczne i merytoryczne w pracy pisemnej (prezentacji).</p> <p>3,5 - zadowalająca wiedza ogólna i szczegółowa, jednak prezentowana niesamodzielnie (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), słabsze umiejętności analityczne, pojedyncze błędy w stosowaniu terminologii oraz błędy stylistyczne i merytoryczne w pracy pisemnej (prezentacji); praca raczej odtwórcza, mało samodzielna.</p> <p>3,0 - zadowalająca wiedza ogólna i szczegółowa, jednak prezentowana niesamodzielnie (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych i naprowadzania przez osobę egzaminującą), słabsze umiejętności analityczne, liczniejsze błędy w stosowaniu terminologii oraz błędy stylistyczne i merytoryczne w pracy pisemnej (prezentacji) zbyt mało samodzielnej, odtwórczej.</p> <p>2,0 - niezadowalająca wiedza ogólna i szczegółowa, brak umiejętności analitycznych oraz dalsze braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu.</p>

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność w trakcie zajęć (udział w dyskusji, przygotowanie do zajęć), - wartość merytoryczna projektu (pracy pisemnej lub prezentacji) oraz sposób przedstawienia, - umiejętność zaprezentowania na egzaminie wiedzy nabytej w ramach przedmiotu oraz poziom tej wiedzy. <p>Kryteria oceniania:</p> <p>5,0 - bardzo dobra znajomość głównych nurtów inscenizacyjnych w teatrze operowym danej epoki; merytorycznie poprawna wypowiedź przedstawiająca własną analizę danego zagadnienia; umiejętność krytycznego wykorzystania kontekstów kulturowych, społecznych, ideowych w analizie poszczególnych aspektów inscenizacji operowych; bardzo dobra znajomość wskazanej literatury naukowej (opracowań historycznych); poprawne i swobodne posługiwanie się terminologią specjalistyczną;</p> <p>4,5 - jak wyżej, z nieznaczными niedociągnięciami w zakresie wiedzy szczegółowej i umiejętności analitycznych;</p> <p>4,0 - możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsza znajomość faktografii i literatury przedmiotu, słabsze umiejętności analityczne, dobra znajomość i stosowanie terminologii, nieliczne błędy stylistyczne i merytoryczne w pracy pisemnej (prezentacji).</p> <p>3,5 - zadowalająca wiedza ogólna i szczegółowa, jednak prezentowana niesamodzielnie (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych przez osobę egzaminującą), słabsze umiejętności analityczne, dobra znajomość i stosowanie terminologii; błędy stylistyczne i merytoryczne w pracy pisemnej (prezentacji); praca raczej odtwórcza, mało samodzielna.</p> <p>3,0 - zadowalająca wiedza ogólna i szczegółowa, jednak prezentowana niesamodzielnie (wymagająca np. zadawania pytań pomocniczych i naprowadzania przez osobę egzaminującą), słabe umiejętności analityczne, zadowalająca znajomość i stosowanie terminologii; błędy stylistyczne i merytoryczne w pracy pisemnej (prezentacji) zbyt mało samodzielnej, odtwórczej.</p> <p>2,0 - niezadowalająca wiedza ogólna i szczegółowa, brak umiejętności analitycznych oraz dalsze braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Berthold M., Historia teatru, przeł. D. Żmij-Zielińska, Warszawa 1980.
2. Bablet D., Rewolucje sceniczne XX wieku, Warszawa 1980.
3. Fubini E., Historia estetyki muzycznej, przeł. Z. Skowron, Kraków 1997.
4. Horowicz B., Teatr operowy. Historia opery, realizacje sceniczne, perspektywy, Warszawa 1963.
5. Wolff H.Ch., Oper: Szene und Darstellung von 1600 bis 1900, Leipzig 1968 (wybrane ilustracje).
6. Powyższa lista ma charakter orientacyjny. Szczegółową listę lektur podaje prowadzący podczas pierwszych zajęć, z uwzględnieniem nakładu czasu pracy studenta przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	15

Przygotowanie raportu	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie projektu	25
Przygotowanie do egzaminu	25
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania wiedzy o języku, literaturze i kulturze rodzimej do budowania tożsamości zbiorowej i rozwijania więzi społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, z wykazaniem wrażliwości etycznej związanej z własną pracą i udziałem w różnych formach życia zbiorowego;
FPL_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i świata, krzewienia kultury języka i kultury czytelniczej;
FPL_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inspirowania innych do uczestnictwa w kulturze oraz podejmowania działań dla dobra wspólnego;
FPL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody;
FPL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, przeprowadzać ich analizę i interpretację z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, zwłaszcza językoznawczych i literaturoznawczych;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego;
FPL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułując i artykułując wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań, odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień językowych, literackich i kulturowych;
FPL_K2_U09	Absolwent/ka potrafi współdziałać z innymi osobami, planować i organizować prace zespołu, a także kierować nimi;
FPL_K2_U10	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności ogólne, dziedzinowe i specjalnościowe, planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, jak również ukierunkowywać innych w tym zakresie.
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także usytuowanie, miejsce i znaczenie polonistyki w obszarze badań humanistycznych;
FPL_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób fakty i zjawiska z zakresu historii literatury polskiej od początków do współczesności, także w ich relacji z faktami i zjawiskami z dziejów literatury, sztuki i kultury powszechnej;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;
FPL_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie wybrane idee filozoficzne i estetyczne, zarówno te istotne dla zrozumienia przebiegu procesu historycznoliterackiego i jego uwarunkowań, jak i te, które stymulują rozwój humanistyki współczesnej, stanowią zaplecze jej metod, teorii i dyskursów, zwłaszcza w odniesieniu do literaturoznawstwa i językoznawstwa;